

Motion till riksdagen 2009/10:Ub519

av **Per Lodenius och Kerstin Lundgren (c)**

Tonåringen och välfärden – brister och möjligheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skolhälsovården bör ges arbetsuppgifter liknande företagshälsovården och utökade möjligheter att ge barn och föräldrar stöd på basnivån.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att föräldrar bör ges utökade möjligheter att delta i föräldraträning enligt dokumenterat fungerande metoder.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att socialtjänsten i samarbete med skolhälsovården bör utveckla ett ökat stöd på basnivån till barn och deras föräldrar där ett sådant behov har identifierats.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lärare bör ges goda möjligheter till utbildning och personlig utveckling i såväl pedagogik som ledarskap.

Motivering

För Centerpartiet i Stockholms län har en idéarbetsgrupp arbetat fram en omvärldsanalys på området tonåringen och välfärden, med fokus på tonåringars (13–19 år) psykiska hälsa.

Resultatet är att hälsan är bättre – men fler är ändå sjuka. Många ungdomar tycker det är härligt att leva men det finns också ett antal som visar upp ökat lidande. Kraven har ökat på tonåringarna i en takt som de inte alltid är mogna att hantera. Samtidigt omges de av färre vuxna som skulle kunna motbalansera och de blir mer hänvisade till sig själva, kompisgruppen och de digitala medierna. Ungdomarna har tidigare än för några år sedan lärt sig avarter av vuxenbeteende och utsätter sig för mer drogrisker än förut. Flickor har blivit

Fel! Okänt namn på

mer utagerande och runt 15 år gamla har de det besvärligt som mottagare av en mängd förväntningar av olika slag.

Ett oroande fynd är att tonåringen på högstadiet trivs allt sämre med skolan enligt en internationell elevenkät. Suicidfrekvensen, som varit i avtagande hos vuxna de senaste 20 åren, har hos ungdomar stått stilla fram tills nu när ett trendbrott möjligen är på väg.

I dialoger som arbetsgruppen genomfört framkom önskemål om mer föräldratid med barnen och tydlighet från föräldrar kring mål och gränser. Sömnproblem rapporteras ofta och har av allt att döma samband med att ungdomar dels har hektiska liv, dels att en del föräldrar synes ha alltför litet "resurser" för att motsvara barnens behov av gemenskap och därmed det stöd, som är knutet till denna. Föräldrarna är benägna att söka hjälp för sina barn i fråga om somatisk ohälsa eller misstankar härom. Den psykiska ohälsan är det dock svårare för föräldrar att "tackla". Vid några av dialogerna framhölls också att föräldrarna skulle behöva ha mer värdetid med sina barn, som att äta frukost och middag tillsammans och då också kunna prata om vad som händer dem.

Ungdomsstyrelsens rapport Fokus jämför olika skolor med många utrikes födda och visar på ett arbetssätt med tydligt arbetsledarskap i skolorna som ger goda resultat. Samtidigt är det känt att de flesta fungerar bättre med tydlig struktur och tydliga mål, varför resultaten från den rapporten bör kunna föras över på de flesta skolor i landet.

I idéarbetsgruppens dialoger framkom också ett behov av att stärka föräldraskapet med samhällliga insatser som idag inte har så tydliga mandat. Det handlar då om breddade arbetsuppgifter för både skolans elevhälsovård och socialtjänstens frivilligdel. Den icke tvingande delen ses som en möjlig väg för att fånga upp de av ungdomarna som inte har tillräckliga resurser i sina nätverk, det vill säga de som utvecklar det mesta av den psykiska ohälsan. Vi menar därför att en förstärkt skolhälsovård i ett utökat samarbete med socialtjänsten skulle ha avgörande betydelse för att förbättra ungdomars psykiska hälsa.

Stress på olika sätt, krav på prestation och självständighet, tidiga val, överdos av stimulans och för litet vuxentid blir den sammantagna bilden av den omvärldsanalys kring tonåringarnas vardag som idéarbetsgruppen har gjort.

Stockholm den 28 september 2009

Per Lodenius (c)

Kerstin Lundgren (c)